

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 24, 1985

Nr. 208

Žvilgsnis į TSRS darbininkų padėtį

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio

(Tęsinys)

Todėl valstietis dirbo atžagariomis rankomis. Ne jo žemė, ne jo ir derlius. Jis nematė savo darbo vaisių. Viskas eina į bendrą katilą, iš kurio didžiausią samtį semia valstybė, o po jos bolševikų dvarponiai: kolūkio pirmininkas, partinis sekretorius, buhalteris bei jų artimieji. Valstietis lieka tik pelai.

Bėgo metai, dešimtmečiai, o gyvenimas kaime gerėjo labai lėtai. Ir kaip jis gerės, kai valstybė tikėjosi, kad valstietis visą laiką temps tą jungą, o ji durstys galą su galu. Bet kaimas tuštėjo ir dabar pritrūko darbščių rankų. Jaunoji karta bodisi kaimo. Vaikiniai išėję į kariuomenę, daugiausia negrįžta į savo kaimą. Dabar trūksta žmonių net derliui nuimti. Todėl atrado naujų valstietį: veža į kaimą mokinius, studentus, tarnautojus. Nauda iš tokių darbininkų nedidelė, bet skęstantis ir šiaudų griebiasi.

Valstietis pragyvena iš savo pagalbinių sklypelių. Kai bolševikai organizavo kolūkius jie nustatė labai žemus uždarbius, iš kurių valstietis negalėjo išmisti. Todėl jam davė kelių dešimtų didumo pagalbinių žemės sklypelių. Apdirbti jį valstietis tegali vakarais ir poilsio dienomis. Vėliau pagalbini žemės sklypeliai virto pagrindiniu. Ypač pokario metais, kai už darbą kolūkyje mokėjo labai mažai arba nieko. Tačiau bolševikų valdžia vėl apkrovė

valstietius dideliais mokesčiais už vaismedžius. Nepajėdami išsimokėti, daugelis iškrito sodus. Kai vis dėlto žmonės prasigyrveno, ėmė laikyti po kelias karves, kiaules, daugiau paukščių, valdžia apribojo gyvulių ir paukščių kiekį. Valstietis vėl negalėjo išsimokėti ir turėjo išpjauti gyvulius bei paukščius. Pagaliau imperijoje pritrūko žemės ūkio produktų.

Postaliniiniu laikotarpiu kolūkiai atsigavo. Tiesa, dar daug jų skurdo, bet kolūkiečiams už darbą šiek tiek mokėjo. Kelis parodomuosius kolūkius visokeriopai rėmė valstybė. Tai tikrieji „Potiomkino kaimai“, į kuriuos veža užsieniečius ir kitokius svečius apdumti jiems akis. Jie pamatys, kad šiame kolūkyje valstietiai nebologai gyvena ir manys, kad taip visuose. Parvažiavę pasakos apie gerą gyvenimą bolševikų imperijoje. Šie svečiai turi tapti bolševikų propagandos skleidėjais.

Per tuos skurdo metus valstietis išmoko gana gerai įdirbti savo žemės sklypelį, nes iš jo turėjo išmisti. Dabar valstybė pamatė, kad pagalbinių sklypų duoda daug žemės ūkio produktų. Todėl agituoją valstietius auginti daugiau gyvulių. Ji pripažįsta pagalbinių sklypų reikšmę visam žemės ūkiui, kuris pergyvena gilią krizę. Jokia eilinė marksizmo leninizmo injekcija nepastato ant kojų šio chroniško ligonio. Tačiau radikaliau reformuoti, tai yra atiduoti žemės ūkį į valstietio rankas, bolševikai nesiryžta. Dogmos ir baimė neleidžia. (Bus daugiau)

Prezidentas Reagan New Yorke

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas papasakojo Kongreso respublikonų partijos vadams apie savo planus Ženevos susitikimose su sovietų vadu Gorbačiovu. Reaganas pasirodęs siekti geresnių santykių su Sovietų Sąjunga. Bus kalbama apie branduolinių ginklų arsenalų sumažinimą, tačiau bus paliešti ir kiti klausimai. Gorbačiovas pademonstravo naują stilių savo viešuosiuose pasirodymuose. Pamatysime ar yra ir kokių pagrindinių pasikeitimų sovietų pozicijoje, pasakė prezidentas.

Prezidentas vakar išvyko į New Yorką, kur turės gan užimtą darbotvarkę. Trečią dieną vakare jis turėjo dalyvauti JT priėmimo ir valstybių galvoms ruošiamam pokylyje. Turėjo atskirai susitikti su Indijos premjeru Gandhi ir su Pakistano prezidentu Mohammad Zia ul-Haq. Vakare numatytas pasimatymas su britų pirmine Margaret Thatcher. Ketvirtadienį po savo kalbos JT Generalinėje Asamblėjoje 10 val. ryto prezidentas turi pasimatymą su Italijos premjeru Bettino Craxi ir su kitais sąjungininkų vadais. Penktadienį prezidentas Reaganas susitiks su Japonijos premjeru Nakasone ir su Vakarų Vokietijos kancleriu Helmut Kohl. Po to jis vyks į Camp David savaitgalio poilsio.

Negalėdams dalyvauti visuose priėmimuose ir baliuo-

se prezidentas prašė viceprezidentą Bushą jį pavaduoti ketvirtadienio 3 val. JT priėmimo. Viceprezidentas Bush yra buvęs JAV delegatas toje organizacijoje ir bus ten tinkamas atstovas. Galimas daiktas, kad Reaganas pasimatys ir su sovietų užsienio reikalų ministru Shevardnadze, jei rasi laiko. Su sovietų ministru tarsis sekretorius Shultzas.

Ginčai dėl ginklų interpretavimo

Washingtonas. — Gynbos sekretorius Weinbergeris pareiškė, kad sovietai sulaužė SALT ginklų apribojimo sutartį, sudarytą 1979 m., išdėstydami visai naują tarpkontinentinę branduolinę raketą SS-25. Tai kilnojama raketa su vienu branduoliniu užtaisu. Sovietų valdžia tvirtina, kad tai tik modifikuota sena raketa, šiek tiek pagerinta. Senas raketas tobulinti minėta sutartis leidžia.

Sovietų užsienio reikalų kalbėtojas Vladimir Lomeiko atsiliepė Bulgarijoje, kad SS-25 yra nauja, tik pagerinta raketa. Sutarties leidžiama viena nauja branduolinių ginklų rūšis esanti SS-24, kuri neša po 10 branduolinių užtaisų.

— Čiles Santiago kalėjime kaliniai bandė išsiversti. Kovose 6 žuvo, 25 buvo sužeisti, jų tarpe vienas advokatas, 10 kalėjimo sargų ir tarnautojų.

— Pirmadienį Izraelio bombonešiai buvo įskridę į Jordano oro erdvę, tačiau jokių taikinių nepuolė.

Maskvoje sovietų spaudos konferencijoje j reporterių klausimus atsakinėja: užsienio reikalų ministerio pavaduotojas G. Kornijenko, Kremiaus propagandos vadovas Leonid Zamiatin ir kariuomenės štabo viršininkas maršalas Sergej Achromejev. Jie kaltina Ameriką už kosmoso militarizavimo planus.

Karinga Ortegos kalba New Yorke

New Yorkas. — Nikaragvos sandinistų chuntos vadas Daniel Ortega sukėlė Jungtinėse Tautose nemažą susidomėjimą. Pirmiausia, jis pasakė kalbą ne savo karinėje uniformoje, ką visada anksčiau darydavo, bet dėvėdamas pilką civilinę eilutę. Nors ir civiliniuose rūbuose prezidento Ortegos kalba buvo labai karinga. Jis puolė Amerikos vyriausybę, kuri atsisakanti ieškoti Centrinėje Amerikoje derybų kelių taikinio sprendimo, o vis didinanti agresiją prieš Nikaragvą.

Ortega pasakė, jog jo vyriausybė labai rūpinasi, kad JAV karinė galybė ignoruoja pagrindinius tarptautinio sugyvenimo principus ir veda valstybinį terorizmą prieš Nikaragvos liaudį. Amerikos valdytojai visada remia Centrinėje Amerikoje neteisėtingumų ir teroro besiremiančius režimus. Jau nuo 1981 m. JAV bando sunaikinti Nikaragvos demokratinių procesų ir bando paneigti nesusiariusios su jokiais blokais Nikaragvos egzistenciją Centrinėje Amerikoje. Per praėjusius ketverius metus įvyko 11 JAV kariuomenės manevrų, kurie viešai grasina Nikaragvos suverenumui. Tai yra dalis karinių pasirodymų pradėti prieš mano tėvynę karinę invaziją, pasakė Ortega.

Tarp Nikaragvos aukų dėl šitokios JAV teroristinės linijos yra 11,000 užmuštų, 5,000 sužeistų, 5,000 pagrobtojų ir apie ketvirtadalį milijono priverstų išsikraustyti į kitus rajonus. Tokiai mažai tautai, kuri teturi 3.5 mil. gyventojų, tai yra neapskaičiuojamai didelės aukos. Jei ta valstybė, kuri mus puldinėja, turėtų panašius proporcingai nuostolius, tai žuvusiųjų ji turėtų 723,000, kas yra tris kartus daugiau, negu amerikiečių žuvo II Pasauliniame kare. Tai būtų visi Bostono miesto gyventojai. Sužeistųjų būtų 373,000 ir 17,550,000 šeimų būtų priverstos persikelti, kas sudarytų visos New Yorko valstijos gyventojus. Tarp žuvusiųjų proporcingai būtų 9,000 moterų ir 15,000 vaikų, nurodė kalbėtojas.

Toliau Ortega pasakė, kad Nikaragva kreipėsi į aukščiausiąjį pasaulio teismą Hagoje. Lyg pripažindama savo kaltę, Amerika paskelbė, kad ji nepripažįns to teismo jurisdikcijos ir nepildys jo

sprendimų. Mes keliamo šiuos klausimus Asamblėjoje, pasakė Ortega, nes mums rūpinti šią organizaciją jos 40 metų sukaktį. Jai rimtai grasina tie, kurie negerbia tautų laisvo apsisprendimo ir suverenumo, kaip jie padarė Maurice'ui Bishop'ui mažoje Grenados saloje. Dabar jie grasina sunaikinti Nikaragvą. Mes visa tai skelbiame šiai Asamblėjai, nes suprantame, kad jokie sprendimai ar dokumentai neveiks Centrinėje Amerikoje tol, kol Amerikos valdovai nesusitvins su Nikaragvos liaudies puldinėjimų tiesioginiais ir netiesioginiais, slaptais ar viešais. Ir toliau didžiausią kliūtį taikos pastangoms sudaro valstybinis terorizmas, kurį drąsina, veda ir finansuoja JAV vyriausybė, pasakė Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega.

Izraelio taikos planų debatai

Jeruzalė. — Izraelio premjero Pereso kalba Jungtinėse Tautose supykino kai kuriuos jo koalicijos Likudo partijos narius. Vicepremieras Levy ir prekybos ministeris Sharon priekaištavo, kad Peres, siūlydamasis važiuoti į Jordaną derėtis dėl taikos, siūlydamas tarptautinę konferenciją Viduriniųjų Rytų problemoms spręsti, prasišalė su Izraelio vyriausybės politika.

Jordano ambasadorius Britanijoje irgi atmetė Izraelio premjero pasiūlymą, nes jame nenumatyta vieta prie derybų stalo palestiniečių atstovams — PLO. JAV vyriausybė Pereso siūlymus sveikino ir jiems pritarė. Jordano karalius dar nepasakė dėl Pereso siūlymų. Jis tačiau anksčiau yra raginęs, kad taikos derybas turėtų pradėti pastovieji JT Saugumo tarybos nariai. Izraelio premjeras tam pritarė, pastebėdamas, kad taikos konferencijoje galėtų dalyvauti tik tokie pastovieji nariai, kurie pripažįsta Izraelio valstybę. Tai išskirtų iš konferencijos Sovietų Sąjungą ir Kiniją, kurios su Izraeliu neturi diplomatinių santykių.

— Airijoje suimtas 21 m. amerikietis, kuris nelegaliai vežė ginklus ariams teroristams.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II antradienį minėjo septynių metų metines. Buves Krokuvo kardinolas Karolis Wojtyla išrinktas popiežiumi spalio 16 d., tačiau jo įvedimas įvyko spalio 22 d.

— Britų sandraugos valstybių vadų konferencija, kurioje dalyvavo 46 valstybių vadai, baigėsi Bahamas saloje. Buvo daug ginčų dėl P. Afrikos rasistinės vidaus politikos ir dėl sankcijų. Komunikate daugiau kalbama apie tarptautinio terorizmo ir narkotikų problemas.

— Tunise vizitą baigė valstybės departamento sekretoriaus padėjėjas Whitehead. Jis pasakė, kad Izraelio lėktuvų puolimas Tunise buvo smerktinas, kaip ir visi teroro veiksmai. Tunisas, bijodamas piktų demonstracijų, neskelbė apie JAV aukšto pareigūno vizitą, kol jis neišvažiuos.

— Illinois gubernatoriaus vietą nori laimėti demokratas Adlai Stevenson. Jis 1982 m. pralaimėjo mažą persvarą dabartiniam gubernatoriui Thompsonui, kuris irgi kandidatuoja. Prieš rinkimus Stevensonui teks kovo mėn. nugalėti kitą demokratą — Neil Hartigan.

— Argentinoje pasibaigė šešis mėnesius trukęs teismas, kuriame devyni aukšti karininkai buvo kaltinami žmogaus teisių laužymu. Jų gynėjai teigė, kad teismas prieštarauja konstitucijai. Teismo sprendimo laukiamas gruodžio mėn. Prezidentas paskelbė dekretą ir suėmė 12 argentiniečių, jų tarpe keturis karistus, kurie kaltinami smurto veiksmais, bombų smogdinimu. Jų veikla rishama su generolų teismu. Kai kurios bombos sprogo prie teismo dalyvių namų.

— Lenkijos valdžia planuoja bylą prieš buvusį „Solidarumo“ pirmininką Lech Walesą. Jis kaltinamas šmeižiančiais pareiškimais apie buvusius seimo rinkimus.

— Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega pareiškė televizijos programoje, kad jis norėtų susitikti su prezidentu Reaganu ir pakalbėti apie taiką.

— JAV vyriausybė pasiuntė buvusį saugumo patarėją W. Clark'į ir Taiwaną nurašyti jo vadų. Vizitas rishamas su viceprezidentu Busho kelione į komunistinę Kiniją.

Izraelio draugų bandymas Kongrese

Washingtonas. — JAV administracija pirmadienį formaliai pranešė Kongresui, kad planuojama parduoti Jordanui modernių karo lėktuvų ir kitų ginklų. Tie ginklai Jordanui bus parduoti, jei Kongresas per 30 dienų nepasisaitys prieš tą planą abiejuose Kongreso rūmuose. Jei tokį Kongreso pasisakymą prieš ginklų pardavimą prezidentas vetuotų, Kongresui reiktų tam veto panaikinti dviejų trečdalių balsų daugumos.

Valstybės departamento Artimųjų Rytų ir Pietų Azijos

Senatas prieš ginklus Jordanui

Washingtonas. — Izraelio draugai Kongrese jau sujudo sustabdyti vyriausybės planą parduoti Jordanui 40 karo lėktuvų ir kitų ginklų. Senate 73 abiejų partijų senatoriai pasiūlė įstatymą, kuris neleistų tų ginklų parduoti, kol Jordanas nepradės su Izraeliu taikos derybų. Respublikonų vadai, matydami, kad senate yra pakankamai jėgų nugalėti galimą prezidento veto, pasiūlė kiek švelnesnį savo įstatymo projektą, kuris irgi rish ginklų pardavimą su pažanga taikos derybose.

Maskvos spaudos konferencijoje

Maskva. — Su nauju Gorbačiovo įvestu sovietų užsienio politikos stiliumi pasirodė ir dažnesnės spaudos konferencijos. Antradienį spaudą sutiko trys svarbūs valdžios atstovai: kariuomenės štabo viršininkas maršalas Sergej Achromejev, pirmasis užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Georgij Kornijenko ir propagandos reikalų vadovas Leonid Zamiatin. Jie visi pabrėžė, kad jei Amerika neatsisakys savo erdvės gynybos iniciatyvos, sovietai visomis pastangomis išvystys savo erdvės ginklų programą. Joks susitarimas dėl ginklų apribojimo neįmanomas, jei Amerika nesusitvins su militarizavusi kosmosą, pasakė sovietų atstovai. Zamiatin pripažino, kad išlaidos erdvės gynybos ginklams bus didelės, tačiau nebus atsisakyta ir naujos ekonominės programos, kurią sovietų vyriausybė vykdys toliau.

Maršalas Achromejev kaltino Ameriką, kad ji klaidingai interpretuojanti SALT susitarimą. Jis neleidžia Amerikai tęsti naujų erdvės ginklų tyrimų ar jų bandymų. Toks interpretavimas faktiškai laužo susitarimus ir iškraipo tiesą, pasakė Kornijenko.

— Irano spauda paskelbė, kad revoliucijos sargyba įsigijo du karo laivus iš Olandijos. — Jungtinių Tautų sekretoriaus raporte sakoma, kad Kambodijos problemų neįmanoma išspręsti ginklais. — Sirijoje lankėsi Libano krikščionių karinių jėgų vadai Elie Hobeika.

— Filipinuose žemės slinkimas užgriovė aukso kasykloje apie 50 darbininkų. Dar 30 sužeista.

— Graikija kaltina JAV lėktuvus iš lėktuvnešio „Saratoga“, kad jie pažeidė graikų teritorinę erdvę, dalyvaudami bendruose manevruose su Turkijos karo jėgomis.

reikalų sekretoriaus asistentas Richard Murphy neseniai pareiškė Atstovų Rūmų pakomitečiui, kad Amerikai reikia parūpinti gynybos ginklų tokioms šalims, kurios pasirenka taikos kelią. Ginklai sustiprintų Jordano gynybą nuo galimo agresoriaus. Prezidentas Reaganas pažadėjo karaliui Husseinui parūpinti ginklus.

Atstovai L. Smith, dem. iš Floridos, Mel Levine, dem. iš Kalifornijos, Robert Torricelli, dem. iš N. Jersey ir Benjamin Gilman, resp. iš New Yorko klausinėjo sekretoriaus asistento, ar Jordanas bandys derintis su 1986 m. užsienio paramos įstatymu, kuris reikalauja, kad prieš gaudamas prašomus ginklus, Jordanas pažadės pripažinti Izraelį ir pradės su juo taikos derybas. Murphy gyrė karalių Husseiną, kuris šiais metais siūlė įvairias iniciatyvas, ragino Ameriką susitikti su Jordano-Palestiniečių delegacija, siūlė tarptautinę konferenciją, kuri spręstų Viduriniųjų Rytų taikos reikalus.

Atstovų Rūmų ir Senato oponentai šiam ginklų pardavimui teigia, kad abiejuose rūmuose yra pakankamai balsų nugalėti prezidento veto. Izraelis ir jo draugai Kongrese bijo, kad modernūs ginklai iš Jordano gali patekti į kitų arabų valstybių rankas. Tie ginklai gali būti panaudoti kare prieš Izraelį. Kai kurie priešlėktuviniai ginklai gali patekti į teroristų rankas.

Gynybos departamentas paskelbė, kad Jordanui planuojama parduoti dvi eskadrijas F-20A lėktuvų „Tigersharks“ arba F-16C lėktuvų. Kurį modelį Jordanas pirks priklausys nuo to, kurį modelį pasirinkns JAV karo aviacija savo reikalams. Plane numatyta parduoti 12 kilnojamųjų priešlėktuvinių „Hawk“ raketų. Jordanas tokių raketų jau turi 14 baterijų. Jos tačiau stovi pastoviose pozicijose. Plane numatoma ir tas „Hawk“ baterijas padaryti kilnojamos. Be to, Jordanas dar gautų 108 „Stinger“ nuo peties šaudomas priešlėktuvines raketėles ir 300 „Sidewinder“ iš oro į orą raketų ir 32 M-3 „Bradley“ šarvuotus automobilius. Visų ginklų ir jų dalių kaina siektų tarp 1.5 ir 1.9 bil. dol. Kaina priklausytų nuo lėktuvų modelio pasirinkimo, nes F-20 yra pigesni už F-16.

Senato užsienio reikalų komiteto pirm. sen. Richard Lugar praėjusį penktadienį prašė sekretoriaus Shultzo atidėti šį ginklų pardavimo planą, kol Kongrese pagerės nuotaikos. Sekretorius tačiau tvirtino, kad karaliui Husseinui pažadėta ginklų. Kongresas turės ieškoti kompromiso, kuris patenkintų Jordano kariuomenės reikalavimus ir, kartu, garantuotų Izraelio saugumą.

KALENDORIUS

Spalio 24 d.: Antanas K. Nunilė, Valdmantas, Gluoda. Saplio 25 d.: Izidorius, Dariaja, Svitrigaila, Skalva.

ORAS

Saulė teka 7:12, leidžiasi 5:58. Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 70 L, naktį 50 L.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
3948 S. Artesian
Chicago, IL 60632

Apolonija Ziausienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

70 METŲ LIETUVIŲ VYČIŲ 29-TAJAI KUOPAI

1914 metais didelis lietuvių skaičius imigravo į Ameriką iš Rusijos caro prispaustos Lietuvos. Amerikoje jau prasidėjus Lietuvos Vychių judėjimas stengėsi išlaikyti religiją, kalbą, brangias lietuviškas tradicijas ir padėti Lietuvai atgauti laisvę. Prie šio judėjimo prisidėjo ir Newarko lietuviai, 1915 metais įsteigdami Lietuvos Vychių 29-tą kuopą. Kuopos organizatoriai J. Kanapka, J. Brazauskas, B. Vaskas, A. Mazanda, D. Rupianis, S. Misuina, P. Dauzvardis ir kt.

29-toji kuopa rimtai priėmė Lietuvos Vychių šūkį „Dievui ir Tėvynei“, stengdamiesi sustiprinti katalikybę ir išlaikyti lietuvišką kultūrą. Ji energingai rėmė savo parapijos Sv. Trejybės bažnyčią ir prisidėjo prie jos veiklos. Visą 29-tos kuopos veiklą būtų neįmanoma surašyti, taigi čia tepaminėsime tik keletą svarbesnių atliktų darbų.

1918 metais Newarko miestą suorganizavo didelė Tautų šventė, kurioje pasirodė daug tautų su savo tautiniais šokiais ir liaudies dainomis. Lietuvai atstovavo 29-toji kuopa, kuri šokių varžybose laimėjo pirmąją premiją, didelę auksinę „Loving Cup“ taurę, kuri ir dabar tebelaikoma kuopos brangiausia nuosavybe.

Lietuvai 1918 metais atgavus nepriklausomybę, dalis 29-tos kuopos narių grįžo Lietuvon, bet Lietuvos Vychiai savo darbą tęsė ir toliau, organizuodami dramos, sporto, dainų grupes, ir aktyviai veikdami parapijoje.

1920 metų gale Vychių energija susilpnėjo, bet 1936 metais, užėjus naujai veiklumo srovei, kuopos narių skaičius pakilo net iki 150.

Antro pasaulinio karo įvykiai laikinai išsėmė Vychių jėgas. Tuo metu vyrai kovojo, kad Amerika liktų laisva ir gyva, o čia pasilikusios moterys stengėsi Vychių veiklą išlaikyti.

Karo metu buvo pradėtas leisti kuopos laikraštis „Key“, kuris aprūpino narius namuose, o ypač tuos užjūryje, su labai laukiamomis žiniomis apie Vychių veiklą ir vietinius įvykius. Laikraštis skatino išvykusius narius pasilikti ištikimais savo 29-tai kuopai. Karui pasibaigus, visuomeninis ir religinis gyvenimas ėjo naujos energijos, buvo ruošiamos parodėlės, kultūriniai vaidinimai, lietuvių kalbos pamokos ir kt.

1955 metais 29-toji kuopa buvo Lietuvos Vychių Visuotinio suvažiavimo šeiminkė; dėl to kuopos veikla vėl žymiai pagyvėjo ir sustiprėjo.

Planuojant Lietuvos Vychių Visuotinį suvažiavimą 1969 ir 1975 metais, kuopa atliko pagrindinį vaidmenį, nes tada šeiminkai buvo Vidurio Atlanto apygarda. 29-toji kuopa buvo daugelio Centro valdybos susirinkimų ir Vidurio Atlanto apygardos suvažiavimų šeiminkė.

1963 metais 29-toji kuopa organizavo kopytėlės pastatymą Sv. Trejybės parapijos kieme ir surinko reikalingas lėšas tam projektui įvykdyti. Kopytėlę projektavo ir pastatė menininkas Jonas Subačius.

Paskutinius trejus metus 29-toji kuopa atstovavo New Jersey lietuviams metinėje Tautų šventėje Liberty State parke. Kuopa surengė kultūrinės parodos, gamino ir pardavinėjo tradicinius lietuviškus valgius, o visą gautą pelną paaugojo kilniems lietuvių reikalams. 1983 ir 1984 metų pelnas buvo paskirtas Lituanistikos katedrai Illinois universitete. 1985 metų pelnas paskirtas Sv. Kazimiero kolegijai — seminarijai Romoje.

Dabartinių Sv. Trejybės parapijos dvasinių, fizinių ir finansinių ramsčių yra 29-toji kuopa, ruošdama pelną teikiančius renginius. Be to, ji parapijai padeda įvykdyti įvairius planus.

Nemažas narių skaičius, ne tik būna aktyvūs savo kuopoje, bet taip pat dirba įvairių darbų Vidurio Atlanto apygardoje ir Lietuvos Vychių Centro valdyboje. Dabar, minint 29-tos kuopos 70-tąją sukaktį, kuopa savo tarpe turi 3 garbės narius — dr. Jokūbą Stuką, Lorettą Stukienę ir Kazį Sipailą, tris buvusius Centro valdybos pirmininkus — dr. Jokūbą Stuką, Juozą Sakevičių ir Lorettą Stukienę, ir taip pat nemažai buvusių Centro valdybos narių.

Taigi visais atžvilgiais Newarko 29-toji kuopa yra ištikima Lietuvos Vychių šūkiui „Dievui ir Tėvynei“.

Vertė Apolonią Ziausienė

LIETUVOS VYČIŲ ARCHYVŲ KOMITETAS

Archyvų komiteto pirmininkas Larry Švelnis renka Lietuvos Vychių organizacijos archyvinę medžiagą ir kartu su savo komiteto nariais organizuoja ir kataloguoja gautąją medžiagą. Kai Lietuvos Vychių salė Chicagoje buvo parduota, tai archyvinė medžiaga, kuri ten buvo laikoma, turėjo būti perkelta į P. Binkų namus, ten pertvarkyta ir sukatologuota. Visa medžiaga, liečianti mūsų organizaciją, bus netrukus perduota Lietuvos Vychių archyviui Putname, CT. P. Švelnis rūpinasi kad originalūs Lietuvos Vychių charteris kuo greičiau būtų perkeltas į Putnamą.

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ SUVAŽIAVIMO

Rugsėjo 27-29 d. DuBois, Pa., įvyko Lietuvos Vychių Vidurio-centro apygardos suvažiavimas. Kuopų atstovai suvažiavo iš Clevelando, Daytono, Detroito, Pittsburgho, Southfield, Mi., ir Saginaw, Mi. Suvažiavimo posėdžiai vyko Holiday Inn viešbutyje. Buvo išrinkta nauja valdyba: kun. Gediminas Kijauskas, SJ., (Clev.) — Dvasios vadas, Frances Petkus (Dayton) — pirmininkė, Margie Turner (Pitts.) — vicepirmininkė, narių reikalams, Joseph P. Mantz (Dayton) — vicepirmininkas jaunųjų reikalams, Marija Trainauskaitė (Clev.) — vicepirmininkė senjorų reikalams, Marija Pakutinskis (Pitts.) — sekretorė, Tomas Brūža (DuBois) — izdininkas, Vilimas Količius (Pitts.) ir Jonas P. Baltrus (Du Bois) — izdo globėjai, Vincas Tamy

TRUMPAI

Sv. Antano lietuvių parapijos Detroito gegužinė po stogu įvyks spalio 27 d. sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų. Praėjusį ketvirtadienį „Drauge“ buvo mano parašyta klaidingai „sekmadienį, spalio 26 d.“. Už klaidą atsiprašau. Suprantama, sekmadienį yra 27 d., bet ne 26 d. Ta pačia proga verta priminti, kad laimėjimams dovanos priimanos ir gegužinės dienoje. Visi prašomi šį parapijos renginį remti darbu ir aukomis. Visi atsilankę galėsite papietauti ir išbandyti laimę laimėjimuose.

Sv. Antano parapijos choras buvo suorganizuotas 1980 metų gruodžio pradžioje ir per Kalėdas jau giedoję giesmes keturiais balsais. Choran įstojo vis naujų narių; 1981 metais chora sudarė dvidešimt penki choristai. Augant chorui buvo plečiamas repertuaras ir parapičiai pajuto skirtumą, kai bažnyčioje

(Pitts.) ir Jurgis A. Mikalauskas (Dayton) — tvarkos prižiūrėtojai, Marijona Vaglia (Pitts.) — Lietuvos Reikalų komiteto pirmininkė, Eleanor Mantz (Dayton) — kultūros komiteto pirmininkė, Alvina Luiza (Clev.) — apeigų komiteto pirmininkė, Vincas Gražulis (Clev.) — spaudos reikalų tvarkytojas.

Šeštadienio rytą susirinkusieji matė filmus iš Lietuvos Romos katalikų bažnyčios kronikos. Rodė tikinčiųjų gyvenimą ok. Lituvoje.

Sekmadienį visi dalyvavo Sv. Mišiose Sv. Juozapo bažnyčioje per kurias į 3-čią vycių laipsnį pakelta Marijona Gray iš Clevelando. Taipgi buvo prisaidinta nauja vycių apygarda valdyba.

Tuoj po Mišių buvo pietūs vietinėje lietuvių klubo valgykloje. Po pietų suvažiavimu dalyviai susirinko Sv. Juozapo kapinėse prisiminti mirusius savo organizacijos narius. Klebonui Robertui A. Pudlo vadovaujant sukalbėtas rožinis.

Kitų metų Lietuvos vycių Vidurio-Centro apygardos suvažiavimas įvyks Clevelande.

Vincas Gražulis

KUNIGO JOHN C. JUTT „FRIEND OF LITHUANIA“ ŽYMENS ĮTEIKIMAS

(Lietuviškų reikalų komiteto pirmininko dr. Jokūbo Stuko kalba, pasakyta Lietuvos Vychių Visuotiniame suvažiavime rugsėjo 11 d. New Haven, CN).

Kas yra „Friend of Lithuania“?

Prieš mėnesį laiko aš vadovavau lietuvių maldininkų grupei keliaujančiai į Romą. Kun. Algimantas Bartkus, Lietuvių kolegijos — seminarijos prorektorius Romoje, žinojo, kad mes atvykstam, taigi ir sudarė palankias sąlygas mūsų grupei ypatingoje vietoje pamatyti Jo Šventenybę bendroje audiencijoje Sv. Petro aikštėje.

Audiencijoje buvo arti 50,000 asmenų. Mūsų grupė buvo viešbutyje. Buvo išrinkta nauja valdyba: kun. Gediminas Kijauskas, SJ., (Clev.) — Dvasios vadas, Frances Petkus (Dayton) — pirmininkė, Margie Turner (Pitts.) — vicepirmininkė, narių reikalams, Joseph P. Mantz (Dayton) — vicepirmininkas jaunųjų reikalams, Marija Trainauskaitė (Clev.) — vicepirmininkė senjorų reikalams, Marija Pakutinskis (Pitts.) — sekretorė, Tomas Brūža (DuBois) — izdininkas, Vilimas Količius (Pitts.) ir Jonas P. Baltrus (Du Bois) — izdo globėjai, Vincas Tamy

Lietuvos Dukterų Detroito skyriaus gegužinėje dalyvavo ir Sv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas ir prel. Petras Čeliešius.

Nuotr. K. Ražausko

vyrauja chorinis giedojimas. Vienas iš pirmųjų chorą radijo bangomis pasveikino Kostas Čiuželis, kuris tuo sveikinimu paskatino stengtis vis tobulėti bažnytiniam giedojimui. Lietuvių vargonininkų ir muzikų seime rugsėjo 2 d. Chicagoje vyks Paulius Baltakis pareiškė, kad bažnytiniam giedojimui grįžta

chorai ir pareiškė, kad jaučias pareigą remti chorinį giedojimą lietuvių bažnyčiose. Mums džiugu, kad mūsų parapijietis Kostas Čiuželis teisingai galvoja apie bažnytinį giedojimą ir chorinei veiklai pagyventi skyrė du šimtus dolerių. Viso choro vardu Kostui Čiuželiui dėkoju.

S. Slizys

Praėjusiais metais, Lietuvos globėjo Sv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejaus proga, Sv. Tėvas atnašavo ypatingas istorines Sv. Mišias Sv. Petro Bazilikoje Romoje. Vėliau, tų metų rugpjūčio mėnesį, kai jo prašymas aplankyti Lietuvą Sv. Kazimiero jubiliejaus metų proga buvo Sovietų Sąjungos atmetas, Sv. Tėvas atnašavo Sv. Mišias Romoje ir pasakė pamokslą lietuviškai. Tos Mišios buvo transliuojamos tiesiog į Lietuvą per Vatikano radiją.

Taigi, popiežius Jonas Paulius II yra tikras „Friend of Lithuania“.

Tais istoriniais 1984-tais metais, kovo 4-tą dieną, Hartford, CT, arkivyskupas John Wheelon, dar nevisai pasveikęs po rimtos operacijos, atnašavo koncelebruos Sv. Mišias Hartfordo katedroje. Šios Mišios, kaip tik ir buvo Sv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejaus proga atnašamos. Arkivyskupas Wheelon ne tik atnašavo Sv. Mišias, kurios buvo Connecticuto lietuviams pati svarbiausia minėjimo dalis, bet jis tą minėjimą su entuziazmu padėjo organizuoti.

Sužinojome, kad prieš 40 metų jo pirmas paskyrimas po kunigo šventimų buvo į Sv. Petro parapiją Akron, Ohio mieste. Ten būdamas, jis gerai susipažino su lietuviais. Per eilę metų jis yra parodęs daug užuojautos ir supratimo Lietuvos katalikams, kenciantims komunistinę priespaudą, ir ragino tikinčiuosius melstis už juos. Visuomet, kiek galėdamas, jis padėdavo lietuvių parapijoms savo diecezijoje.

Arkivyskupas Wheelon, lankydamasis Lenkijoje, taip pat norėjo aplankyti ir Lietuvą, tačiau jam nebuvo duotas leidimas. Kiekvieną kartą, kai jis kelia balsą už Lietuvos reikalus ar atnašauja Mišias už ją, jis rodo kad jis yra ištikimas „Friend of Lithuania“.

Turėti draugą kaip arkivyskupą John Wheelon labai daug reiškia mums, lietuviams. Bažnyčia yra mūsų tvirtovė, ji primena mums Lietuvoje gyvenančius artimuosius, kurie neturi tokios laimės, tokios laisvės savo parapijomis džiaugtis. Be bažnyčios mes būtume niekis ir žūtume bevardėje minioje.

Mums labai svarbu, kad turime ir galime pagerbti tokį draugą, kaip arkivyskupą Wheelon, kuris mums padeda išlaikyti lietuviškas parapijas ir prisideda prie kovos už Lietuvos nepriklausomybę ir religinės laisvės atgavimą.

Kurie iš mūsų yra lankęsi Lietuvoje žino, kaip sunku yra, kiek drąsos ir pasiaukojimo reikia žmonėms, kad

galėtų praktikuoti savo tikėjimą. Už dalyvavimą Mišiose grėšia pavojus netekti darbo, būti pažemintam ir t.t. Nežiūrint to, bažnyčios vistik būna pilnos tikinčiųjų, susitaukti (nors ir slapta) einama pas kunigus, taip pat ir naujai imai krikštijami slapta.

Turistams vykstant į Lietuvą, Rusijos muitininkai konfiskuoja maldaknyges ir rožinius. Dėl to mums reikalinga „Friends of Lithuania“ ir Amerikos dvasiškų tarpe ir todėl mes įteikiame arkivyskupui John C. Wheelon tą garbingą Lietuvos Vychių kun. John Jutt „Friend of Lithuania“ žymenį. Jis padės mums savo maldomis ir gerais darbais kovoti už laisvės ir teisių grąžinimą, ypač religinės laisvės persekijuojamiems ir kenciantiems Lietuvos katalikams.

Praeietyje esame pagerbę kitus Amerikos dvasiškų — Bostono kardinolą Cushing, vienuolę Ann Gillen iš Chicago ir kitus. Esame pagerbę nemažai kongreso narių, senatorių, ir spaudos atstovų „Friend of Lithuania“ žymeniu. Jie irgi padėjo mums kovoti už žmogaus teises ir religinę laisvę.

Galėčiau perskaityti dviejų puslapių santrauką apie arkivyskupo nuveiktus darbus, kaip mokslininko, profesoriaus, autoriaus. Tačiau viską išvardinti neįmanoma. Kaip malonu yra kad mes galime Jo Ekselenciją įrašyti į mūsų draugų sąrašą. Bandy sime ir toliau palaikyti labai vertinamą draugystę ir tikime, kad jis ir ateityje prisimins maldoje kenciančius ir persekijuojamus Lietuvos katalikus.

Mums taip pat yra reikalinga arkivyskupo Wheelon pagalba išlaikyti gyvą ir gerą lietuvių vardą jo diecezijoje. Už tą pagalbą pažadame meilę ir ištikimybę jam.

Prašau panelę Bernice Avižaitę, buvusią lietuviškų reikalų biuletenio redaktore, įteikti arkivyskupui Wheelon „Friend of Lithuania“ žymenį ir Lietuvos pakelės „Rūpintojėlių“, kuris simbolizuoja mūsų tautos tikėjimą į Dievą.

Vertė

Apolonią Ziausienė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nusiūti. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Bolševizmas — tai nuodiniausias, Markso sufabrikuotas, dujos: jos plaukia per visą pasaulį, ir kur tik jos stipriau susikonscentruoja, naikina visokią gyvybę ir užmuša kiekvieną mintį. Didžiausia to pikto kalvė — Maskva, kur nuolat kalamos grandinės visą žmoniją supančioti ir, atitraukus nuo Kristaus, paklupdyti ją prieš antikristą.

Ad. Jakštas

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOŠ CHIRURGIJA
(aukliai nuimami ofise).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. 434-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineto perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-7; antr., ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000,
Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIUNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis širdies ir kraujagyslių ligų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv., ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv., ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč., ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4199
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofis; perėmė
DR. S. LAIS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr., ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; Namų 381-3772
DR. PETRAS ŽUORA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadienis pagal susitarimą

Prieš penkiasdešimt metų — NUOSTABUS KAUNO SPALIS

Ot, užkaista širdis ir užgimsta pasididžiavimo jausmas, kai kartais pasiklausai ar pasikaitai, kas dėjosi vakarykštės dienos Lietuvoj, jos nepriklausomybės laikų gražiausiais metais.

Mes didžiujamės savo Čikaga, net pasaulio lietuvių sostine ją vadindami. Bet palyginkime ją su anų laikų Kaunu, sugrįžkime į tas dienas, kada buvome savajame krašte savojo likimo viešpatiai, — ir gal praeis noras mums, čionykščiams, už šiandienybės girtis, o vėčiau ateis noras susimąstyti apie praeitį, pasvajoti apie tai, kas buvo, kas yra ir kas galėtų būti, jeigu vėl būtume savo laisvam krašte laisvi žmonės...

Neseniai Čikagoje (o mažesniu mastu ir kitose kolonijose) pradėjome rudens kultūrinės veiklos sezoną. O idomu, kas gi vyko Kaune, sakykim, prieš lygiai 50 metų — taigi, 1935 m. spalio mėn.? Kas tuomet kultūrinio gyvenimo prasme Kaune dėjosi? Ar prisivytų prie to nūdienos lietuviškoji Čikaga, ar atsiliktų ji nuo Kauno? Spręskite, mieli skaitytojai, apie tai patys — ir tai tik ryšium su vienu viso kultūrinio gyvenimo režiu, tik vienu jos baru, būtent, muzikiniu. Štai ką apie 1935 m. spalio mėn. Kaune vykusius muzikos renginius praneša autentiškas liudininkas — kultūros žurnalas „Židinys“ 1935 m. spalio mėn. numeris.

Pradėjęs apžvalga su pastaba, kad po „gražiai praėjusios“ Flovoto Martos premjeros Valstybės teatras jau spėjęs pastatyti Carmen, Piką Damą, Faustą, Čigonų Baroną bei Gražiną (tas viskas muzikinio sezono pradžioj), „Židinys“ bendradarbis J. Sangaudas smulkiau aprašo spalio 19 d. įvykusį naują Offenbacho Hofmano pasakų pastatymą:

„Ši opera jau buvo vaidinta mūsų teatre prieš keletą metų ir turėjo didelio pasisekimo. Todėl reikia tikėti, kad perstatytoji opera savo rimtu menišku lygiu užtikrins sau gražią vietą teatro repertuare ir toliau. Muzikalė vadovybė buvo M. Bukšos, kuris pagrindinėse linijose operai vadovavo stilingai. [...] Režisierius Pavlovskis paprastai, bet sumanią rolę surežisavo. Atskiriose operose pasijungė: Olimpija — E. Kardelienė, Guletta — M. Rakauskaitė, Hofmanas — A. Kutkus, Copelis — St. Sodeika, Crespel — A. Kučingis ir kiti. Pažymėtina J. Štarkos puikiai paruoštas choras. Dailininko L. Trukio dekoracijos kuklios, bet įspūdingos...“

Tačiau apžvalgininkas pastatymo adresu siunčia ne vien komplimentus:

„Šia proga prašosi viena pastaba dėl kai kurių artistų kostiumų, kuriuose buvo žymu nuogybės demonstravimo. Iš viso rimtam teatrui nelabai tiktų musikholų kasdienybės“.

Ko tokio? „Musikholų“? Va — juodu ant balto įrodymas, kad svetimų kalbų žodžius sulietuvinti pagal ištara (pvz., iš „music hall“ padaryti „musikhola“) pradėta jau nepriklausomybės, o ne vėliau sovietinės okupacijos laikais (tik fonetinis perrašymas šandien dar patobulintas: „musikholas“ jau išvirtęs į „muzikhola“).

O dėl nuogybės — tai irgi „sena problema“. (Idomu, ką apžvalgininkas būtų sakęs, išvydęs kad ir užperito pavarario Čikagos Lietuvių operos „Fausto“ pastatymą — Valpurgijos nakties baletą šokėjų kostiumus?) Bet sugrįžkime prie muzikos... Kaunas iki spalio mėn. vidurio suspėjo išvesti ne tik 7 oepas (o Čikagos Lyric opera — vos 2!), bet ir tiek pat visokių koncertų, ir tai ne kokio nors Zigmo Šaligatvio skudu-

čių ar Dulcinėjos Papkuvienės „žemos koloratūros“, o:

„Taip pirmasis simfoninis koncertas įvyko (X. 5) dalyvaujant pasauliniam pianistui Juozui Hofmanui, kuris dideliu meistriškumu ir giliu subtilumu interpretavo Šopeno [pastebėkit, kaip laisvą] Lietuvoj rašytą: ne Chopino, bet Šopeno! e-mol koncertą. Vakaro programoj dar buvo nuotaikinga Čaikovskio 4-toji simfonija ir Gruodžio Gyvenimo šokis. Koncerto dirigentas — B. Dvarionas rūpestingai traktavo pasirinktus kūrinius“.

Kada paskutinį kartą lietuviškoji Čikagoj girdėjome simfoninį koncertą — ir dargi su vienu iš didžiausių to meto pianistų kaip svečiu-solistu?

Neturėkim jokių abejonių: Juozo Hofmano pasirodymas Kauno Valstybės teatre — tai maždaug tas pats, kaip jei ne Luciano Pavarotti, tai bent Jon Vickers ar Alfredo Kraus pasirodymas Jaunimo centre... Ir Hofmanas ne tik koncertavo su Balio Dvariono diriguojamu Kauno simfoniniu orkestru, bet kitą vakarą davė dar ir atskirą fortepijono rečitalį: „Rinktinę programoj jis pasireiškė kaip aukštąjį laimėjimų menininkas. Tai yra pianistas su absolucia šio instrumento technika ir gilia muzikale siela. Jo skambinti dalykai ar tai Šopeno valsai, nokturnai ar senieji klasikai, ar modernieji kompozitoriai, kiekvienas jų buvo parodytas su savo charakteringomis stilistinėmis ypatybėmis“.

Kitas Valstybės teatre įvykęs koncertas (X. 14) buvo „skirtas kamerinei muzikai. Čia teko išgirsti Borodino ir Glazunovo kvartetus ir Čaikovskio trio. Pastarasis veikalas ypač vykusiai buvo interpretuotas. Koncerto dalyviai buvo A. Metz, R. Stenderis, P. Berkovičius, M. Sakauskas ir pianistas N. Olovas“. Ir vėl — savos ir svetimos, bet pirmailės jėgos.

Dar vienas koncertas, rašo „Židinys“ apžvalgininkas, vyko X. 24 (lygiai šiandien prieš 50 metų) ir buvo „skirtas prancūziškam ir atliktas tik-tai lietuvių menininkų: solistės V. Jonuškaitės ir pianisto V. Bacevičiaus. Be prancūziškų dainų, kurios buvo parodytos pradedant XVIII piemenėlių dainomis, baigiant nūdienomis modernistų kompozicijomis, teko išgirsti ir prancūziškus kūrinius fortepijonui. V. Jonuškaitė ir V. Bacevičius savo pasirinktą uždavinį atliko nuostabiai ir rūpestingai“.

„Be to“, tęsia J. Sangaudas, „didelio susidomėjimo teikė Žmogaus Globos d-jos suruoštas (IX.30) jaunųjų menininkų koncertas p. Smetonienės globojant. Pasirodo, Kauno Konservatorija yra paruošusi gražų būrį jaunųjų jėgų, ypač dainininkų, k.a. Andrejėvas, Dievaitytė, Kalvaitytė ir Kaupelytė, kurie nuotaikingai padainavo po keletą arijų ir romansų. Taip pat smuikininkas I. Vasiliauskas išpildė Vitali Chaconne, violončelistas Saulevičius — Boenlemanno variacijas. Be to, buvo pagrotas Dvoržako trio Dumki ir Čaikovskio D-dur kvartetas“. Pastarąjį veikalą atliko Sirtautas, Vasiliauskas, Satkevičius ir Saulevičius.

O tuo ar Kaune 1935 m. spalį surengtų koncertų sąrašas baigiasi? Anaip! Baigiasi tik mūsų šiam straipsniui skirta vieta. O kur dar koncertai, vykę lapkričio, gruodžio, sausio, vasario, kovo, balandžio, gegužės, birželio mėnesiais...?

Beje, kiek iš to laiko gražių, garbingų pavardžių... Tik nedaugelį jų savininkų šiandien tebėra likę gyvų: išeivijoj, berods, tik E. Kardelienė, V. Jonuškaitė ir A. Kalvaitytė (Velbasienė). Vertinkime, mylėkime juos, nes jie yra mūsų ryšys su brangia praeitimi.

M. Dr.

BE DAINOS MAN GYVENIMAS BŪT TUŠČIAS

Pokalbis su sol. Egle Rūkštelyte-Sundstrom

Šį sekmadienį, spalio 27 d., 3

val. popiet Jaunimo centro didžiojo salėj bus įdomus koncertas Lietuvių operai paremti. Idomus visų pirma tuo, kad jį atliks jaunos, šviežios, te kaip programos atlikėja „nenuvilkotos“ pajėgos. Būtent, — sopranas Eglė Rūkštelytė-Sundstrom, pianistas Arūnas R. Kaminskas, fleitistė Asta Sepetytė, smuikininkas Herkulis Strolia ir violončelistė Cynthia Sulk. Kadangi pagrindinė meninė koncerto „kaltininkė“ vis dėlto — Eglė Rūkštelytė-Sundstrom, įvykiu išvakarės ją užkalbinome ir su mielaia soliste sumezgėme toki pokalbį:

— Mūsų muzikiniame danguje, kur mirga visokių žvaigždžių ir žvaigždžių, — Jūsų žvaigždė kol kas dar nėra buvę atkreipta labai didelio dėmesio. Tad gal ir pradėkime nuo pradžios. Papasakokite truputį apie save, apie tai, kur ir kaip prasidėjo Jūsų kelias į muziką.

Neatsimenu, kada būčiau nedavinavęs. Nuo mažens namuose girdėdavau dainą, nes mamytė, Elena Valušytė-Rūkštelienė, dažnai ruošdavosi kokiems nors koncertui, rečitaliui ar radijo stoties programai. Forte piono pamokas pradėję 8 metų būdama, ir nuo mažens mėgau muziką. Su malonumu eidavau išgirsti mamytės dainuojant visuose parengimuose, o namuose ji mus mokindavo liaudies dainas. Vėliau mes jas dainuodavom skautų ir ateitininkių stovyklose ir įvairiose pasirodymuose, gyvendami Adelaidoj, Pietų Australijoje. Pradžios mokyklą ir vėliau gimnaziją visuomet gaudavau nors vieną solo, ir ten pradėjau balsą lavinti. Vėliau pamokas ėmiau pas mamytę. Tuo metu lankiau Pietų Australijos universitetą, studijuodama meną, ir tapybų pamokas pas tėvelį. Buvo labai sunku pasirinkti vieną meno sritį: nenorėjau užgauti nei tėvelio, nei mamytės. Menas atrodė saugusis, nes jei nenori, niekam nereikia paveikslų rodyti. Be to, mamytė turėjo tokią gražią balsą ir taip puikiai dainavo, kad bijojau palyginti su ja. Todėl tik kai mamytė nustojo dainuoti, būdama virš šešiasdešimties metų, įsidrąsinau ir įstojau į Amerikos konservatoriją. Mokiausi dainavimo pas Irene Gut, buvusią Darmstado operos solistę, ir dar vis pas ją imu pamokas Fine Arts Building.

Konservatorijoj būdavo daug studentų pasirodymu, ir man ten teko dažnai dainuoti solo ir kartu su kitais studentais duetus, trio ir t.t. Pamačiau, kad kažkas nepaprasto atsitinka, kada aš stoviu ant scenos, nes nors širdis dreba iš baimės, dainuodama gaunu tokią sielos ramybę ir pasitenkinimą, išsipildymą, kokio ieškojau visą gyvenimą. Baigusi konservatoriją daviau rečitalį, ir pora mėnesių po to ji pakartojau lietuvių klube St. Petersburg, Floridoj, Chicagoj pirmą kartą lietuviams pasirodžiau „Lietuvos Aidų“ baliuje Tautiniuose Namuose, ir po to dažnai mane kviesdavo Kazė ir Balys Brazdžioniai atlikti programą jų radijo stoties renginiuose. Dainavau Cicero Sv. Antano parapijos salėj ir bažnyčioj Vasario 16-tos ir Tragiškojo birželio minėjimuose, šaulių renginiuose ten ir Šaulių salėj, Kario minėjime, Prez. Stulginskio minėjime, Marquette Parko namų savininkų baliuje, birutininkėm, Lietuvos dukterim, Tėviškės parapijos metininiuose koncertuose, ir daugelyje kitų parengimų, vestuvių, laidotuvių, pamaldų įvairiose bažnyčiose. Net negaliu atsiminti visų; bet dainuoju jau keletą metų ir maždaug šešis kartus į metus kur nors pasirodau. Amerikos konservatorijoj dalyvavau meistro klasėse ir operos būreliuose. Paskutinį kartą teko išmokyti ir scenoje vaidinti visą sceną su Suzuki iš Madama Butterfly, atlikti duetą iš Lakme, duetą iš Hoffmano pasakų, Carmen trio ir dvi arijas iš „Ballad of Baby Doe“.

Kaip matot, nors, kaip sakot, mano „žvaigždėlė“ dar nepakilus, aš dainuoju dažnai ir nespėju atlikti vienos programos, kai jau pradėdau ruošti kitai. O, be to, lietuvių operos darbas užsitęsęs apie aštuonis metus.

— Ta pačia proga, jeigu galima klausyti tokių sunkių klausimų: ką reiškia Jums muzika? Ką reiškia Jums Jūsų pačios dainavimas? Kokią vietą muzika užima Jūsų gyvenime?

Muzika atgaivina mane; duoda jėgų toliau tęsti eilinį ir

kartais nelabai prie širdies esantį darbą. Kartais net širdį skauda, kai pagalvoju, kiek daug metų praleidau ir koks trumpas laikas dar liko man bedainuoti. Dėl to, nors malonu klausyti kitų koncertus, niekuomet neįsivačiuoju, ką aš gaunu, kada pati dainuoju; to „out of body experience“, kada tiesiog palieki šį žemišką kūną ir be svorio jautiesi į aukštį pakylėtas. Toks išsireiškimas daina ir tas nepaprastas jausmas skatina ir toliau dainuoti. Dabar muzika užima pirmą vietą mano gyvenime; viskas kitas antrojo vietoj. Organizuoju kasdieninį gyvenimą aplink muzikinį. Tas kartais labai apvargina ir persitempi į dvi puses, bet pasiaukojimas muzikai grąžina labai daug ir man — kitaip būtų tuščias gyvenimas.

— O kokie yra Jūsų „muzikiniai herojai“ — tiek kompozitorių, tiek muzikos interpretatorių prasme? Kuo Jūs ypatingai žavėtės? Ar turite pavyzdžių, iš kurių semiatės įkvėpimo?

„Muzikinių herojų“ turiu labai daug — mėgstu beveik visus kompozitorius ir su malonumu klausau jų muziką, bet gal mėgstamiausi yra Mozartas, Richardas Straussas, Brahmsas, Schubertas ir Beethovenas. Kiri Te Kanawa turi nepaprastai tyrą, gryną balsą, kurį ji valdo puikiai, ir aš juo žaviuosi ir stengiuos mokytis iš jos pavyzdžio, ir iš Ely Ameling.

— Artėja Jūsų koncertas. Kaip kilo mintis jį suruošti? Kokios rūšies repertuarą jame išgirsime?

Seniai galvojau, kad laikas surengti rečitalį, ir vis sakydavau „kitais metais“. Po Don Carlo operos, kada liko didelis deficitas, man atėjo į galvą, kad galiu atlikti du dalykus: pagaliau įgyvendinti svajonę, atnešdama rečitalį Chicago lietuviams, ir tuo pačiu stengtis sumažinti operos skolą, paskiriant visą pelną lietuvių operai. Įtraukti instrumentalistus į programą seniai svajojau, nes ir man įdomiau klausyti, kai yra įvairumo. Su Asta Sepetyte ir Arūnu Kaminsku buvau atlikus Bacho giesmę Tėviškės parapijoj, ir žinojau, kad noriu rečitalį pradėti tuo pačiu kūriniu. Rodrigo keturias meilės dainas irgi seniai girdėjau ir mėgau, ir norėjau išmokyti. Sužinojus, kad jos buvo parašytos 12-kai instrumentų, parinkau man mėgstamiausius ir pasamdžiau muziką

— Kokie Jūsų muzikiniai planai po koncerto? Ar šiuo metu dirbate prie kurio nors „idomaus projekto“?

Esu pakviesta giedoti Povilo Mielio naujos kantatos premjerą. Kompozitorius rašo labai gražias harmonijas ir pats labai kuklus ir malonumas su juo dirbti. Premjera bus po Naujų metų Tėviškės parapijoj. Iš praėjusių metų kantatos yra nepaprastai graži giesmė, kurią giedojau anksčiau, ir tikiu bus proga ją ir vėl kur nors pakartoti. Šv. Kalėdų proga. Šiaip savo repertuarą vis didinu, vis dirbu, kad išmokčiau naujų dainų, arijų ir giesmių, nes noriu plėsti savo pačios muzikinį horizontą. Aš jaučiu didelę pareigą išlaikyti mūsų lietuvių ir be politikos dainuoti kur ir kada mane kas kvies.

Eglė Rūkštelytė-Sundstrom

sius ir pasamdžiau muziką pamėginti; fleitos, smuiko ir čelės saskambis labai man patiko, tai ir bus rečitalis. Maestro Kaminskas akompanuos, Asta Sepetytė gros fleita, Herkulis Strolia smuiku ir Cynthia Sulko violončele. Balansas repertuaro sudaro iš Glucko, Mozarto, Brahms, Liszt, Strauss, prancūziškų Bergerečių, arijos iš DonCarlo (parinkta, nes aš buvau išmokys visą operą ir tai beveik vienintelė arija, kurią moku lietuviškai). Paskutinė dalis susidės vien iš lietuvių kompozitorių: Jakubėno, Budriūno, Banaičio, Kavecko ir Šimkaus.

— Kokie Jūsų muzikiniai planai po koncerto? Ar šiuo metu dirbate prie kurio nors „idomaus projekto“?

Esu pakviesta giedoti Povilo Mielio naujos kantatos premjerą. Kompozitorius rašo labai gražias harmonijas ir pats labai kuklus ir malonumas su juo dirbti. Premjera bus po Naujų metų Tėviškės parapijoj. Iš praėjusių metų kantatos yra nepaprastai graži giesmė, kurią giedojau anksčiau, ir tikiu bus proga ją ir vėl kur nors pakartoti. Šv. Kalėdų proga. Šiaip savo repertuarą vis didinu, vis dirbu, kad išmokčiau naujų dainų, arijų ir giesmių, nes noriu plėsti savo pačios muzikinį horizontą. Aš jaučiu didelę pareigą išlaikyti mūsų lietuvių ir be politikos dainuoti kur ir kada mane kas kvies.

Norėčiau kada nors ir surengti rečitalį Adelaidoj, nes nesu grįžus į Australiją nuo to laiko, kai mes persikėlėm į Ameriką.

Esate, berods, duklė mūsų netik žymaus, bet ir garsaus dailininko Antano Rūkštelės. Nėra jokios abejonės, kad mūsų skaitytojams būtų nepaprastai idomu šį tą iš Jūsų lūpų apie jį sužinoti. Ar nepasidalintumėte su mumis mintimis apie savo gerbiamą tėvelį? Koks iš tikrųjų — ar bent dukters akimis — yra kontroversialusis dailės kūrėjas ir kultūros problemų komentatorius Antanas Rūkštelė?

Tėvelį gerbiu ir labai myliu; vertinu jo talentą, jo inteligenciją ir jam turiu labai daug respektą. Jis daug apsisukaitęs, labai protingas ir labai rūpinasi pasaulio įvykiais. Nuo mažens buvo mums vaikams autoritetas viskam. Jei tik koks klausimas ar problema, žinojom, kad galim tuoj bėgti pas tėvelį ir jis paaiškina ir padės. Jo žodis namuose buvo šventas, bet tuo pat žinojau, kad jis labai teisingas. Mamytė ir tėvelis turėjo nepaprastos kantrybės ir stengėsi mums auginti griežtai, bet ir su daug meilės. Pasaulį yra reti žmonės, kurie turi charizmos, kažko „ekstra“. Tai mano tėvelis tikrai tą turi. Jis gal net per daug visais pasitikėdavo ir dažnai būdavo užgautas ir apgautas tik: (Nukelta į 4 psl.)

KRAŠTAS, KURIAME GYVENAM

Kelionės po Ameriką išpūdžiai

VINCAS ŠALČIŪNAS

3

Baton Rouge, Louisianos sostinė, šliejasi prie Mississippi upės ir yra vienas iš didžiausių JAV uostų. Mieste matyti daug parkų, pasipuošusių didingom magnolijom, ir keli ežerai.

Pirma apžiūrėjim dionybės netoli senųjų sostinės rūmų. Tai 1847 m. statyta gotikos stiliaus pilis su idomiais bokštais, o gretimai, fontanais išpuošta aikštė jungia Meno ir Mokslu muziejų su valdžios įstaigų kompleksu (Centroplex). Iš čia didelį išpūdį daro Mississippi upė ir per ją aukštai iškeltas greitkelio tiltas.

Naujuosius State Capitol rūmus pasiekėm jau darbiu pasibaigus, tai vidaus neapžiūrėjom. Iš lauko jie masyvūs, kurių centre iškyla 34 aukštų keturkampis bokštas. Idomu, kad jų statybai buvo panaudotos net 26 rūšys marmuro iš įvairių pasaulio kraštų. Abipus plačių granito laiptų — masyvinės, grupinės statulos: „Patrijotas“ ir „Pionieriai“. Dar aplankome gretimai esantį istorinį fortą ir kolonijinio stiliaus gubernatoriaus vilą. Didelį išpūdį darė važiuojant anuo aukštu tiltu per Mississippi upę.

Nakvynė buvome pasirinkę Laffayette miestą, kurį 18-tame šimtmečiu buvo įkūrę prancūzų ūkininkai, vadinami „cajuns“, kuriuos britai išvarė iš Nova

Scotia, Kanadoje. Jų kultūrinis palikimas čia ryškiai pastebimas. Didžiulis Šv. Jono katedros stilius yra prancūziškas, o prie jo esantys kapai skiriasi nuo kitur matytų, nes mirusieji buvo laidojami ne žemėje, o granito blokuose virš žemės. Paminklų stiliai taipgi būdingi „cajuns“ kultūrai. Prie katedros vis dar vešliai auga plačiai išsikeriojęs 450 metų senumo ąžuolas.

3-ji diena

Šiandien norime pamatyti San Antonio miestą, Texas valstijoje. Ikiol važiuojame lygiomis, pelkėtomis vietomis, bet čia prasideda aukštesnės, pilkai žalsvos kalbos ir kalneliai, dažnai apaugę nedidukais medžiais su apskritais vainikais. Pradžioje atrodė, lyg tai būtų vaisingi sodai. Vėliau paaikėjo, kad tai ne obelys, o dykumoms būdingi medeliai. Kuo mažiau drėgmės, tuo jie mažesni.

Texas valstija yra didelė, kurios vieną dieną nepervažiuos. Tuoj pastebėjom, kad čia 55 mylių greičio niekas nesilaiko — visi lekia bent 65 ir dar pridėda. Pamažu ir mudu prisitaikėm.

Terenas gana įvairus: vietomis miškai, apvalios kalvos, o kitur — dykos prerijos su žolės stagarais, pilksvais, retais krūmokšniais ir šen ten žydinčiomis jukomis. Matyti ir aukštųjų kalnų: vieni plokščiom, lyg nupjautom, viršūnėm, kiti smailūs, kaip supilto smėlio kauburiai. Aptvertuose plotuose ganosi galvijai ir matosi rancos. Taip pravažiuojam eilę miestelių ir didelį Houstono miestą, kur sustoti nebuvom numatę. Tolstant nuo Meksikos įlankos, mažėja drėgmė, bet darosi karštesnė.

San Antonio (800,000 gyv.) yra svarbus Texas istorinis, kultūrinis ir etnis centras. Stebina jo švakra ir architektūros harmonija tarp 18 šimtmečio

namų (restauruotų) ir modernių dangoraižių. Paminėtina ir Hemis Fair Plaza, kurioje vyko pasaulinė paroda prieš keliolika metų.

Mieste yra kelios istorinės misijos, kurias statė ispanų misijonieriai 18-tam amžiuje, iš kurių seniausia yra San Antonio de Valero su prie jos pristatyta tvirtove The Alamo. Kai 1836 m. Texas paskelbė savo nepriklausomybę nuo Meksikos, šia misija ir tvirtovę apgulė 5000 meksikiečių karių ir išžudė visus (187) jos gynėjus. Jie buvo palaidoti San Fernando katedroje, o greta tvirtovės jiems buvo pastatytas balto marmuro paminklas. Aplankėme ir Nekalto Prasidėjimo misiją, prieš du šimtus metų pranciškonų statytą iš balto smiltainio, bet dabar apjuodusią. Vidus kuklus, senoviškas, langai maži, o sienose matyti vienuolių ir indėnų pieštos freskos.

Pačiam mieste įdomybių netrūksta: jo centre baltutė miesto rotušė, už jos — 18-to amž. ispanų gubernatoriaus rūmai, netoliese — balta Šv. Fernando katedra, plytiniai teismo rūmai su itališkais bokštais, atkurta pradinė ateivių gyvenvietė La Villita (dabar įvairios parduotuvės ir užiegos). Kur San Antonio upė sudaro beveik uždara kilpą, abu jos krantai išgrįsti pasivaikščiotojimui, o upėje galima paplaukioti valtims, gondolomis ar vandens „dviračiais“. Prie jos esančios kavinės, parduotuvės ir restoranai traukte traukia pramogautojus, dėl to ši promenada yra labai populiari. Priename buvusią parodos aikštę, kurioje yra Civic Center su Texas ir Meksikos kultūros centrais ir daugia. Bareljefai ir kelios meksikiečių būdingos statulos puošia jų institutą. Aikštės gilumoje, lyg ant aukšto, laibo koto išaugęs didžiulis grybas, padangė remia gelžbetoninis, 622 pėdų aukščio bokštas — Tower of Americas. Smalsumas traukia ir mudu iš aukštai pasižūreti. (Bus daugiau)

Vilija (Mickevičiūtė) ir Jonas Žmuidzinai

ŠAUNIOS LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Pereitą mėnesį San Francisco, Calif., apylinkėse turėjome gražų įvykį — šaunias lietuviškas vestuves. Jos buvo lietuviškos ne tik tuo, kad jaunėji yra susipratę, Amerikoje gimę ir augę lietuviai, bet ir tuo, kad vestuvės buvo supintos su gražiomis tautiškomis tradicijomis. Jaunieji Vilija Mickevičiūtė ir Jonas Žmuidzinai — abu University of California studentai.

Vilija gimusi Chicagoje, dar jauna būdama su tėveliais Evelina ir inž. Adomu Mickevičiais išvyko trejiems metams į Rytų Pakistaną. Po to jie gyveno 7 metus Brazilijoje, kur Vilija išmoko portugaliskai. Grįžę Amerikon, apsigyveno Kalifornijoje,

Burlingame mieste, netoli San Francisco. Vilija skambina pianinu, priklauso „Vakaru Vaiku“ tautinių šokių grupei ir šį pavasarį baigė politinius mokslus V.C. Berkeley universitete. Jos tėvelis Adomas yra dabartinis S.F. Liet. B-nės pirmininkas.

Jonas Žmuidzinai gimęs Kalifornijoje, taipgi priklauso „Vakaru Vaiku“ šokėjams. Jonas yra baigęs fiziką Calif. Institute of Technology ir dabar tęsia studijas Berkeley universitete, siekdamas daktaro laipsnio. Jo senelis dr. Jonas Žmuidzinai yra Liet. generalinis konsulas Toronte.

Abu lietuviai, studijuodami viename universitete, susipažino ir po dvejų metų draugavimo sukūrė šeimą. Vestuvės vyko rugsėjo 21 d. Burlingame miesto Our Lady of Angels bažnyčioje. Juos sutokė kun. Viktoras Pavalkis. Jaunųjų palydovai (4 poros) buvo apylinkės

universitetuose studijuoją lietuviai.

Tuoju po pamaldų bažnyčioje vyko „atsigaivinimas“ inž. Vytauto ir Vandos Šliūpų namuose, kur atsilankė daugiau kaip 50 dalyvių.

Vakare Treasure Island saloje įvyko vestuvinė puota, sutraukusi 150 svečių. Pagal lietuviškas tradicijas, jaunieji buvo Vilijos ir Jono tėvėlių sutikti su duona ir druska.

Per pobūvį, kada jaunieji sėdėjo ant gražios lietuviškos kraičio skrynios, D. Janutienės vadovaujama tautinių šokių grupė „Vakaru Vaikai“ šoko „Sadutę“. Po to šokėjai padarė vartus iš lietuviškų juostų, pro kurias jaunieji praėjo ir pradėjo pirmąjį valsa.

Vėliau, puotai įsisiūbavus,

kada nuotakai buvo nuimtas velimas, visos jaunos merginos atsiveikino su Vilija dainuodamos „Mocute širdelė...“. Tada mama užrišo jaunajai žiurštą ir išleido ją į savistovų gyvenimą.

Vestuvėse dalyvavo daug svečių iš įvairių Amerikos miestų. Matėme iš Floridos atvykusią jaunosios močiutę Vladę Lapėnienę, iš Bostono jos dėdę dr. E. Kaminską, iš Chicago jos senelius Mariją ir Stasį Mickevičius, iš Colorado dėdę Stasį Mickų su sūnumi ir dukra, iš Kansas City tetą, Gražiną Mickevičiūtę-Ward. Iš Washingtono valstijos buvo dr. Daiva ir Sigitas Banaičiai. Iš Los Angeles dalyvavo jaunojo tėveliai Huguetė ir dr. Jonas Žmuidzinai, taipgi Birutė ir dr. Arvydas Klorė ir Hugo ir Ramutė Hennings. Kiti svečiai buvo vietiniai, San Francisco apylinkių gyventojai.

Jaunieji šiuo metu praleidžia „medaus mėnesį“ Europoje, keliaudami 3 savaites po Angliją ir Prancūziją. Mes, San Francisco lietuviai, linkime jauniesiems sėkmingo ir džiaugsmingo gyvenimo, o jų tėveliams dėkome už šaunų balių ir išauginimą tokių puikių lietuviškai susipratusių jaunuolių.

V. Š.

Kalbėdamas apie kitus, Laimingi tie, kurie žengia žmogus parodo, kas jis pats yra.

Hofmeister

Laimingi tie, kurie žengia žmogus parodo, kas jis pats yra.

A. de Musset

PRISIMINKIME MIRUSIUS Vėlinės — XI. 2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga prisiminti tuos mirusiųjų pasauliu

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota maldos už mirusiuosius. Tuo, kurie, iš šio pasaulio atsiskyrę, nebegaali sau padėti. Marijonų koplyčioje (prie „Draugo“) pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atnaujinamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišpėnai už bendradarbius, geradarus ir visus mūsų maldom pavedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus atneškite:

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šia proga prašau prisiminti šiuos brangių mirusiųjų sielas:

Mūsų vardas ir pavardė

Adresas

Pridedu auką bendr. šv. Mišiose \$

APSIPIRKITE DABAR!

MICHIGAN APPL'S:
RED DELICIOUS, GOLDEN DELICIOUS, McINTOSH,
JONATHAN, RED ROME, WINESAP, IDA RED
(obuoliai iš mūsų sodo)

1 sv. \$1.00; 1/2 buš. \$3.95; 1 buš. \$7.69

KUPONAS

\$1.00 PAPIGINIMAS JEI PERKI VISĄ
BUŠELĮ MICHIGAN OBUOLIŲ

50 c. papiginimas jei perki pusę bušelio
(1 kuponas per bušelį)

Geras iki spalio 27 d. (imtinai)

EGG STORE

APPLE CIDER (šviežiai spaustas iš mūsų sodo)

gal. \$1.89

MEDIUM ONIONS (svogūnai) 50 sv. maišas \$3.95

SWEET POTATOES (saldžios bulvės) (maišas) \$9.95

HALLOWEEN PUMPKINS (molūgai) sv. 10 c.

PIE PUMPKINS (pyraginiai molūgai) sv. 19 c.

Išpardavimas treč., spal. 23-sekm., spal. 27

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704

4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018

2429 W. 75th Ave. — Tel. 985-1103

8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787

7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

OPENING FOR QUALIFIED COOK

Woman to live in and fully manage Kitchen in Southwest Side-fringe City Catholic Rectory. Well furnished apartment, Air Conditioned. Excellent Salary and Benefits. References appreciated. Must Speak English. Good for further information and Interview between 9 to 4 P.M. Monday thru Friday.

Call 779-7182.

FOTOMAT

Part time positions available at Fotomat morning and evening shifts some Saturdays. Must be 18 yrs and have car. Uniforms supplied. Good job for housewives or school students. For more information call:

TEL. — 284-5520

MISCELLANEOUS

C & J HOME REMODELING

General Contractor
WINTER SPECIAL!
40% off on all inside work. Complete line of kitchen cabinets. Any and all kinds of repairs or replacements for the home or industrial.
Call John today 656-6627 for a free estimate.

TIK KĄ IŠEJO IŠ SPAUDOS ĮDOMI KNYGA

KUNIGAS JUOZAS VAILOKAITIS

Parašyta

Jonas Sako-Sakevičius

Joje plačiai ir išsamiai aprašoma kun. J. Vailokaicio veikla prieš Pirmąjį pasaulinį karą, per karą ir nepriklausomybės laikais. Ypač įdomiai aprašyta kun. J. Vailokaicio gyvenimas Sibire ir gyvenimo pabaiga bei mirtis Lietuvoje.

Knyga gaunama „Drauge“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Su persiuntimu 9.50 dol.

Illinojus gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos taksą.

Siūlome įsigyti

Ceslovo Grincevičiaus

VIDUDienio VARPai

pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliudis „Laiskuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi buities skonių pasakos žanrą... Autorius yra intensyviausiojo įspūdžio medijamas — toks gi tai gero beletristo darbo mėtodas... Plonoji (120 puslapių) „Vidudienio varpų“ rinktinė yra drąta ir apėmusi pasakojimo meną“.

Knyga išleido Lietuviškos knygos klubas. Kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašyti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

P.S. Illinojus gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos taksą.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėt

už apdraudą nuo ugnies ir automobi

llo pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

Remkite tuos verslininkus, ku

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių

iškvietimai, pildomi Pilietybės prašy

mai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

Aldaras apžiūrėjimui sekmadienį

spalio 27 d. nuo 1 iki 4 val.

4059 WEST 58TH STREET

2 mieg. „townhouse“, nauji kabinetai virtuvėje, 1 1/2 vonios, garinis šildymas, 1 maš. garažas, prie St. Turibius bažnyčios. Tikrai \$4,000 reikia įmokėti. Skambinkite dabar.

No. 407. Naujas 3 butų namas prie Archer Ave. Būkite pirmas nupirkti šį 3 butų namą prie Archer ir Kenneth gatvės. 3 mieg. ir 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb. „garden apt.“, 3 „boilers“, „thermo-pane“ langai, žemi mokesčiai. Skambinkite dabar.

No. 378. Gimtinės arba did. šeima — 6 kamb. pirmam aukšte su 3 miegamais. Modernios medinės spintos virtuvėje, moderni vonia, 3 kamb. butas rūsyje, 2 atskiri įėjimai — padeida sumokėti mortgage, Naujas stogas, krosnis ir elektra, 2 maš. gar. su automat. atidarymu. Mūrinis barbecue, vandens fontanas. Namai puikiam stovy — dar yra įvairių priedų. 61st ir Austin. Skubėkit — skambinkite.

No. 376. 52nta ir Hoan. \$51,900. 7 kamb. namas su 4 did. miegamais, 1 1/2 vonios, moderni virtuvė, su pusrūčių nuošalių kampeliu. Centrinis šildymas, šeimos kambarys rūsyje, 2 maš. garažas, nedidelis taxai, idealus didėlei šeimai. Prie St. Gall's baz. Skambinkite dabar.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus, 25 metų senumo. Atskiri šildymai gazu, 45 p. sklypas, 2 vonios rūsyje, 2 maš. mūro garažas. Five Holy Marys parapijoje. Šiam binkite dabar.

No. 395. 55ta ir Kedzie, 5 mieg. 8 kamb. mūr. 3 karališko dydžio mieg. 2 vonios, didelė virtuvė, užbaigtas rūsys, 2 maš. gar. su automat. durų atidarymu, daug kitų priedų. Arti prie St. Gall's bazn., krautuvės ir autobus. Skambinkite dabar.

No. 416. 59ta ir Karlov, 1 1/2 aukšto namas, 2 butai: 5 ir 4 kamb., 2 mieg. kiekvienam, pilnas rūsys, 2 maš. garaz., idealus didėlei šeimai. Tikrai \$56,900. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Sav. namą galite parduoti, tik pa skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertinai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

DEMESIO

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2900

Be dainos...

(Atkelta iš 3 psl.)

ypač su paveikslais, kurių daug kas yra „nupirkę“ ir už juos niekuomet nesumokėję. Būdami pensininkai, tėveliai nuo to labai nukentė. Gi, kaip Jūs sakot, Antanas Rikštelė ne elinlis dailininkas ir turbūt tokio interpretatoriaus Lietuvos gamtos nebuvo ir nebus. Jei kartais jis kontroversialus, ar negeriau, negu būtų žmogus galvą į smėlį įkasęs? 79 metų amžiaus žmogui, aš manau, jau atleistina, jei ir sukelia retą bangą, o vistiek nerasite didesnio patrioto ir žmogaus, kuris daugiau mylėtų Lietuvą ir lietuviybę. Gerbikieme tokių žmonių. Ir ar negalėtum jam padėti kaip nors išleisti jo monografiją, kol dar jis galėtų prisidėti prie šio darbo? Jei kas turėtų kokių pasiūlymų, prašau pranešti, nes man tas labai rūpi.

Jūsų paskutiniai žodžiai (paskutiniai prieš koncertą) —

Baigdama noriu padėkoti mūsų maestro, Arūnui Kaminskui, kuris tiek valandų dėjęs į šį rečitalį, ir su tokiu malonumu dirba, nors ir pats taip užimtas. Arūnai, ačiū, ačiū tau, širdingai, ypač už tai, kad dirbi „už dyką“ — atsisakai Tau priklausomo honoraro! Padėką norėčiau išreikšti ir Mykolui Morkūnui, Murgūnui, Lietuvos Aidų programos vedėjui ir rečitalio komitetui: Jonei Bobinienėi, Aldonai Buntinaitėi, Ramintai Dirmantienėi, Aldonai Prapuolenytei, Reginei Vaitkevičienai, Birutei Vindaišienei ir Valei Zadeikienei už jų pagalbą ir pasiaukojimą šiam dideliui darbu. Jos palengvino mano darbą. Ačiū visoms ir visiems, kurie prisidėjo prie mūsų darbo. Skatinu visus tėvus ir mokytojus, kurie darba kaip tik gali, kad Lietuvių opera išsilaikytų ir toliau. Ačiū.

MŪSŲ KOLONIJOSE

New York, N.Y.

ŠOKS TORONTO „GINTARAS“

„Laisvės Žiburio“ radijas

New York'e pasižymi ne tik vertingomis programomis, bet ir labai sėkmingais rengimais, kurių kasmet surengia bent po du. Šių metų rudens koncertas ir balius bus jau 38-tas šio radijo renginys. Jis vyks šeštadienį, lapkričio 2 d., Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pradžią 7 val.

Šiam renginiui programą yra pakviestas atlikti ansamblis „Gintaras“ iš Toronto. Šis ansamblis turi apie 200 narių, tačiau į New York'ą atvyksta tik 50 — vyresniųjų grupė. Ši grupė pereitais metais, kaip Kanados atstovė, buvo nusiųsta į Londoną, kur vyko tarptautinių šokių konkursas, ir ten laimėjo pirmąją vietą. Tai didelis mūsų jaunimo laimėjimas, jis nuspelno mūsų visuomenės padėkos ir įvertinimo. Todėl ir „Laisvės Žiburio“ radijas šią grupę pakvietė, nepaisant stambokų finansinių išlaidų, tikėdamas, kad visuomenė gausiu atsilankymu išreikšės rengėjus nuo finansinių bėdų, o tuo pačiu pagerbs šaunųjį Toronto jaunimą.

Gintaras pasirodys su dainų, šokių ir muzikos pyne. Vieneto vadovai — Rita ir Juozas Karasiejai, dainų vadovė — Giedrė Paulionienė. Taip pat atvyksta ir solistas Rimas Paulionis.

Po programos bus šokiai ir balius, gros du orkestrai — „Jinai ir trys Gintarai“ ir

valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Bus turtingi laimėjimai.

New York'o ir apylinkių visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti ir tuo paremti „Laisvės Žiburio“ programą, o taip pat pasidžiaugti šaunioju Toronto jaunimu

L. 2.

Waukegan, Ill.

RUOŠIAMAS RUDENS VAKARAS

Lietuvių Bendruomenės Waukegan ir Lake County apylinkės valdyba ruošia tradicinį rudens vakarą — balių, kuris bus šių metų lapkričio 16 d., 6 val. vak. Estų namuose, Milwaukee Ave., Wheeling, Ill. Tuo metu bus pagerbta šiaurės rajono tautinių šokių grupė „Klumpė“, mininti 5 metų savo veiklos sukaktį.

Kviečia visus kaip galima skubiau užsisakyti bilietus ir sudaryti grupes prie staliukų, kur bus proga pasigardžiuoti skaniais lietuviškais valgiais ir linksmai pašokti, grojant Vyties orkestrui ir vadovaujant Liūtui Dargiui. Be to, bus jubiliejinė tautinių šokių grupės programa, paruošta „Klumpės“ vadovų Stasio ir Giedrės Milašių. Taip pat bus turtingi laimėjimai.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į rezervacijų priėmėją Elena Skališienę vakarais tel. 623-7927. Adresas: 119 Sheridan Court, Waukegan, Ill., 60085.

Rengėjai įspėja, kad bilietai prie įėjimo durų nebus parduvinėjami.

PABIROS MINTYS IŠ HOT SPRINGS

Būdama gimnazijos 1-2 klasėje įsirašiau į skaites. Prisimenu, buvo rinkimai ir mano draugė įstātė mane į kandidatus — skiltininkės pareigoms. Drebančiai širdelė išėjau iš klasės per balsavimą ir sugrįžęs pamatiau ant lentos, kad gavau tik vieną balsą!... Matyt, draugės, iš pasigailėjimo... Na, ir kas tau balsuos, jos visos kaunietės, miestionkos, o aš atvažiavusi iš žaliao kaimo nuklypusiais balteliais... Ir tada, matyt, buvo užgauta vaikiška ambicija, prisidėjau sau niekad į jokias valdybas, nei į postus nekandidatuoti.

Atrodė, savo vaikišką pažadą sulaužiau. Septynerius metus buvau Chicago's Šv. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke choro valdyboje. Na, ir dabar Hot Springs patekau į Lietuvį B-nės valdybą!

Choras, giesmė ir daina man visada buvo prie širdies. Ir dabar dažnai sėdžiu vakarais savo verandoje, žiūriu į tolius, taip ir menasi vasaros vakarai tėviškėje... Būdavo susėdėdavom po tais plačiašakiais kaštanais, užtraukdavom dainą ir tuoj atsiliepiu artimų kaimų sutartinės atgarsiai. Iki sutėmų skambėdavo lietuviška daina po gimtųjų ir laukus.

Daina, kaip malda, kurioje išlieji savo jausmus. Pavyzdžiui, Motinos dieną su asaromis akyse išsiūniuju visas daineles, kurios primena man Mamulę. Arba kai laidojau mūsų kolonijos Vacų G. aš jam dainavau „O saule mano“, nes tai buvo jo mėgiama daina, kurią jis visuomet užtraukdavo savo sodrių balsu. Taip! Daina ir giesmė yra mūsų sielos malda. Pamilau chorą, gyvenau jo rūpesčiais ir miela buvo dirbti choro valdyboje.

O Lietuvį B-nė jau kitas reikalas. Čia politika. Kaip paprastai, moterys daugiausia mažiau domisi politika. Taip ir man čia visai nauja dirva. Pasitraukus St. Ingaunui iš pirmininko pareigų, aš tiesiog buvau „įstuma“ į jo vietą. Na, ką gi kelio atgal nėra. Pasiėmiau atsakomybę ir pagal savo supratimą ir galimybę stengsiuosi sąžiningai tas pareigas atlikti.

Senos valdybos buvo paduota metų darbotvarkė, kurią mes ir pildom.

Balandžio 20 d. suruošėm pavasarinę gegužinę, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Birželio mėn. išvežtųjų minėjimas. Prisiminėme juos šv. Mišiomis, malda ir giliu susikaupimu. Lietuvį B-nės Hot Springs'o apylinkės 15 metų jubiliejų, Tautos šventę ir Šv. Marijos Gimimo šventę iškilmingai minėjome rugsėjo 8 d. Į minėjimą buvo pakviestas inž. J. Urbonas iš Michigano valstijos, JAV L. B-nės visuomeninių reikalų pirmininkas. Pradėjome šv. Mišiomis, kurias aukojė mūsų mielas kun. Petras Patlaba. Po Mišių buvo akademinė dalis salėje. Sugiedojome Amerikos ir Lietuvos himnus. Invokaciją skaitė kun. P. Patlaba. O Hot Springso apylinkės L. B-nės veiklą teko apibūdinti man. Po to išsami kalbėjo J. Urbonas, paliesdamas OSI reikalus. J. Urbonas įteikė adresą Aldonai ir Stepui Ingauniams krašto v-bos vardu už jų ilgą metų darbą L. B-nei. Hot Springso apylinkės L. B-nę sveikino Altos pirm. Ant Bertulis. Moterų sekcijos vardu L. Gudeliene, Bendrijos vardu pirm. P. Balčiūnas ir buv. L. B-nės pirm. St. Ingaunis. Po to ejo meninė dalis. H. Dūda padėklamavo Maironio „Satrijos kalną“. D. Vilimienė padainavo solo Dvariono Zvaigždutę ir Budriūno Mano protėvių dėtę. Ir mūsų moterų vienetas, vadovaujamas L. Gudeliene, padainavo: Čia

mėlynas dangus. Už tėvynės klonius ir Gintaro tėvynę. Solo ir chorui akomponavo seselė Maryann. Meninę dalį užbaigė su Lietuva brangi, kur įsi-jungė visi dalyviai. Po to buvo pietūs. Dalyvavo daugiau kaip 100 žmonių.

Kadangi Hot Springs vasaros yra gana karštos, tai visos gegužinės bei išvykos į gamtą ruošiamos pavasarį ar rudenį. O gegužines ruošia L. B-nė, Alta, Vlikas, Atgimimo sąjūdis, Bendrija, Radijo valandėlė. Tai pavasario ir rudens savaitgalius pasidaliname netrukdyti vieni kitiems.

Taip ir mes, tik atšventę jubiliejų ir Tautos šventę, turėjome rugsėjo 21 rudens išvyką kun. Petro „Šiluvoje“. Nors savaitgaliai pranašavo lietaus, bet oras buvo gražus susirinko apie 70 žmonių. Šį kartą moterims (kurios aš esu labai dėkinga!) atėjo į talką ir vyrai — Jonas, Polius, ir Henrikas — pasiraityję rankoves kepė šonkaulius. Turėjome gausių laimėjimų. Tai pačia proga buvo praversti Balfro skyriaus valdybos rinki-

mai. Nuotaika buvo gera ir dar ilgai dalinomės įspūdžiais, šnekučiavomės senų ažuolų pavėsy, kol saulės raudonas diskas slinko vakarop.

Tai tiek dėl mūsų parengimų. Be to, daromi susirašinėjimai su senatoriais OSI reikalais, siuntėme petičijas senato Teisių k-to pirm. Strom Thurmond. Rinkome aukas OSI reikalams, Čiurlionio monografijai ir A. Mikulskio kūrybai, liuanistinėms mokykloms, remiamė spauda. Mūsų Lietuvos fondo igaliojini A. Makaras uoliai darbuojasi rinkdamas įnašus fondui. Žmonės čia yra dosnūs, daugumas pavieniai neraginami siūntia aukas vienas ar kitam tikslui.

Turiu pasakyti, kad dirbant visuomeninį darbą, susipažinti arčiau su žmonėmis, suartėti, riša bendri reikalai. Ir kaip malonu, kai matai, kai visi stengiasi kuo nors padėti, nežiūrint amžiaus ir sveikatos. Pamilsti ir prisiršti prie žmonių, pasidaro lyg viena didelė šeima. Ir aš iš tikro esu dėkinga už tą malonų jausmą.

Regina Sabaliūnienė

VIENO DARBO NEUŽBAIGUS, LAUKIA KITAS

Amerikos fotografijos draugija (PSA) įsteigta prieš 52 metus populiarianti fotografiją ir rengti pasaulinio masto parodas, rugsėjo 16 dieną Washingtono Senato įstaigos pastate pagerbė vieną asmenį pripažinimu garbės nariu. Pagerbtojo nuopelnai neapsiribojo publikos skatinimu pripažinti fotografiją menu. Jo dalyvavimas įvairiose draugių suruošose parodose buvo rekordinis. Be dalyvavimo parodose jis yra sukaupęs daugiau kaip 15,000 negatyvų ir apie 25 mylias 16mm kino juostų. Jo nuotraukos pripažintos technikos ir meno atžvilgiu aukščiausios kokybės. Kas pagaliau ji yra? Nagi Arizonos senatorius Barry Goldwater!

Gimęs ir augęs Arizonoje jaunas Goldwater yra apkeiliavęs visą Arizoną. Keliauo pėsčiomis, ant arklio ar plaustu srauniais kalnų upokšniais. Jo kelionių metu nuolatiniis palydovais buvo foto aparatas. Pasirinkęs tikslą užrekor-duoti pamiltą kraštą ir jo gyventojus ant foto filmo, nei pats nepajuto, kaip nejuočiom pasidarė dokumentinis fotografas. Patyrimo dėka jis pasakys, kada yra geriausias laikas daryti nuotraukas, kur yra įdomiausia augmenija ir kaip ten patekti.

Panaudodamas savo karo metu patyrimą aviacijos daliniuose ir dabar skraidydamos mažų lėktuviuku ar žvalgybos U2 mašina, nepraleidžia progos užfiksuoti neapėjamus Arizonos plotus bei jų grožį. Anot senatoriaus, svetima aplinka niekuomet neduos pagėdaumų rezultatų. Tuo jis įsitikino, kai, atvykęs į Washingtoną, pradėjo fotografuoti sostinės pastatus bei jos gatves. Čia jis patyrė, kad architektūra nėra jo sritis. Arizonos gamta ir jos gyventojai indėnai pasiliko jo mėgiamiausias siužetas.

Daug keliavęs po svetimus kraštus, senatorius nepraleidžia progos nepareikškes, kad amerikiečių klaida yra, keliaujant po kitus kraštus, galvoti, kad, turint foto aparatą, jie gali daryti ką nori. Mandagumas ir draugiškumas tebūna pirmas žingsnis svet. Pasiūlymas stiklą gaivinančio gėrimo yra gera pradžia gauti sutikimą pozavimui.

Jo nuotraukos daugiausiai yra balta — juoda, nes jo nuomone, manipuliuojant laboratorijoje, iš vieno gero

negatyvo galima gauti 5-6 geras skirtingas kopijas. Nuotrauka turi atstoti tūkstantį žodžių. Pasisekimas bus tada, kai, žiūrint į nuotrauką, niekas nepaklaus, kur nuotrauka daryta ar kas joje vaizduojama.

Senatoriaus aparatūra yra labai paprasta: Rolleiflex balta-juoda nuotraukoms, Nikon — spalvotoms. Jeigu ne sėkminga politinė karjera, senatorius ir šiandien dalyvautų PSA (The Photographic Society of America) parodose. Užklaustas ar pasibaigus kitais metais jo kaden-cijai, tęs pamėgtą sritį, tvirtai atsakė, kad, išėjus į pensiją, jo laukia dideli darbai. Daug draugų norėtų turėti vieną ar kitą jo nuotraukų. Be to, suregistruojamas ir surūšiuojamas 15,000 negatyvų neapsieis be vienos iš jomaričių pagalbos. Po jo mirties negatyvų archyvas pereis Arizonos universiteto žinion.

Edmundas Jakaitis

Religija yra atsakymas į tą proto šauksmą, kurio niekas negali nutildyti, į tą sielos troškimą, kurio nepatenkina jokie sutverti dalykai, į tą širdies ilgesį, kurio nuraminti negali visas pasaulis.

J. T. Hecker

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šėštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Dausienė.

7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

VIENUOLINIS GYVENIMAS II

Tai yra 12 straipsnių rinkinys skirtas mūsų laikų žmogui norinčiam susipažinti su vienuoliniu gyvenimu.

Rinkinio autorius yra Kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC.

Knygėlė 65 psl. yra Immaculata Press leidinys. Ji yra gaunama Putname pas leidėją ir Drange. Drange ji kainuoja 1 dol., o su paštu — 2 dol.

IŠLEIDŽIAMA „VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA“

„Lietuvos bažnyčių“ serijinio veikalo penktojo tomo pirmoji knyga jau atspausdinta Chicagoje ir netrukus pasirodys išėjusios lietuvių įvairiuose kraštuose knygų rinkoje. Šis tomas skirtas Vilniaus arkivyskupijos bažnyčioms ir dedikuotas Lietuvos krikšto atnaujinimo ir Vilniaus vyskupijos įsteigimo 600 metų sukakties paminėti. 432 puslapių knygą, kaip ir ankstesnius keturis tomus, parašė Bronius Kviklys. Architektūrinis tekstas — dr. inž. Jurgis Gimbutas. Redakcinę komisiją sudarė istorikas Jonas Dainauskas, Bronius Kviklys, kun. dr. Anicetas Tamošaitis ir kun. dr. Juozas Vaišnora. Žemėlapius paruošė Vitalis Matulaitis, korektoriaus Povilas Vaičekas. Knygą meniškai apipavidalino dailininkas ir techninis redaktorius Petras Aleksa. Išleido Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla Chicagoje. Spaudos darbus atliko dr. Mykolas Morkūno spaustu-vė.

Tekste atspausdintos 585 iliustracijos, įskaitant kelio-lika žemėlapių bei planų. Knygos įžanga bei jos santrauka parušta lietuvių, anglų ir lenkų kalbomis.

Šiame veikle pateikta Vilniaus vyskupijos istorija nuo

1387 m. ligi šių dienų, aprašyta 40 Vilniaus miesto bažnyčių bei religinių paminklų. Priede pridėtas 1940 m. Vilniaus miesto planas (1:20.000) su lietuviškais gatvių vardais. Vilniaus arkivyskupijos tomo antroji dalis taip pat jau parašyta ir atiduota spaudai, yra renkama „Draugo“ spaustuvių. Ji apims Vilniaus provincijos bažnyčias, dabar esančias okup. Lietuvoje ir Gudijoje, iš viso apie 150 bažnyčių. Šis taip pat gausiai iliustruotas tomas bus išleistas 1986 m. Paskutinis tomas, skirtas Kaišiadorių vyskupijos bažnyčioms, bus išleistas 1987 metais. Leidyklos adresas: Lithuanian Library Press, Inc., 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

Evangelija nėra tik knyga. Tai gaivinanti jėga. Aš niekada neapleidžiu jos skaitymo, ir kiekvieną dieną skaitau su tuo pačiu malonumu. Niekur kitur negalima rasti tokių puikių idėjų ir nuostabių dorovės dėsnių, kurie prieš mūsų akis praeina kaip dangiškos armijos batalionai... Siela niekada nepakyls, šią knygą turėdama savo vadu.

Napoleonas,
šv. Elenos mąlyje

NUOŠIRDI PADĖKA A.†A. ANTANINA KAUSIENĖ

(ERCIUTĖ)

Mano mela žmona, mūsų miela Mamytė apėjo šį pasaulį rugsėjo 26 d. Yra palaidota Šv. Kazimiero kapinėse. Reikiame padėką visiems mūsų pažįstamiems, mūsų draugams ir giminėms už apsilankymą, už gėles, už aukas šv. mišioms ir dar vienos dienos praleidimą kartu su mūsų miela Mamyte ir žmona.

Nuoširdžiai dėkojame kun. klebonui Anthony Zakaruskui, kunigam: Č. Augliui, J. Juozavičiui, R. Šaudžiui ir kanauninkui V. Zakaruskui už sukalbėtą maldas ir atar-kytas šv. mišias. Taip pat Tėvams Jėzuitams už jos lankymą ligoninėje ir suteiktą paskutinį jai sakramentą.

Nuoširdžiai dėkojame Tauragės klubui, Lietuvos Duk-terų draugijai ir Vyčiams už išreikštą užuojautą.

Nuoširdus ačiū mūsų šeimos draugui sol. A. Brazilui už jausmingai sugiedotą Ave Maria.

Padėką reiškiamė grabnešiams: Juozui Bacevičiui, Rimui Bacevičiui, Algiiui Kaunui, Petriui Rimkui, Stasiui Tiškevičiui ir Bruno Aceliui.

Šm. spalio 31 d., 7 val. vakaro, Gimimo Šv. Mergelės Marijos parapijos bažnyčioje bus atlaikytos šv. mišios Jos mirties 30 dienų sukakties proga. Maloniai kviečiame gimines, artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti.

Šv. Mišios bus taip pat atlaikytos Ukmergėje ir Vainute Lietuvoje.

Mes ilgimės Tavęs, Mamyte ir niekuomet Jūsų neuž-miršime mūsų maldose.

Išėkis ramybėje!

Vyras Petras, dukters Irena ir Laimutė, anūkas Mark ir Zentai.

A.†A. Agr. BALIUI KARAZIJAI mirus, jo žmonai Idai, dukrai Daliai ir jos šeimai reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

ANTANAS IR MARIJA KIZIS

KNYGA, KAIP DETEKTYVINIS ROMANAS KONSTANTINAS OLŠAUSKAS ir jo teismo byla

Nežinomo autoriaus knyga apie vieną iš labiausiai pas-laptinių bylų nepriklausomoje Lietuvoje. Knyga pa-teikia duomenų, kurie anksčiau nebuvo žinomi visuo-menei. Kadangi byla buvo apie vieną iš labai nusipol-nusių žmonių kuriant Lietuvoje visuotinę laivinimą, tai kelia ypatingą dėmesio.

Knyga yra 141 psl., išleista buvusio „Saulės“ drau-gijos narių, kurios steigėjas buvo prel. Olšauskas, ir tos draugijos įsteigto mokyklų auklėtinio. Kainuoja 4 dol. Gaunama „Drauge“. Užsisakant paštu, reikia pridėti 1 dol. pašto išlaidoms.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1985 m. spalio mėn. 24 d.

5

Religija ar bent asmeniškai nusistatymas link amžinųjų dalykų yra būtinas veiksnys protiniam sveikatin-gumui.

C. G. Jung

Niekur kitur žmonija nerai išsigelbėjimo, kaip tik religio-je, krikščionioje religijoje, kuri eis drauge su mokslo progresu.

Lecomte de Nouy

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Motina ir sūnus

Negailestinga mirtis 1975 m. spalio 18 d. nuėmė Dantų Gydytojos

A.†A. Rožės Tijiūnienės-Paurytės

šį žemišką gyvenimą, palikdama giliame liūdesyje vyrą JONĄ ir kitus artimuosius.

Labai greitai bėga laikas, rodo, taip netenai buvo mūsų tar-pe, o štai jau dešimtį metų, kai iškeiliavo amžinybą, kur susi-tiko sūnų Vytautą, tėvus, brolius, seserį ir kitus anksčiau iškeliavusius. Palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Gi mes, likusieji, siunčiame savo maldas prašydami mirusiai Dievo gailestingumo, o ji apturėjusi dangaus malonę užtars mus pas Viešpatį, kad numirę galėtumėm susitikti ir gyventi amžinuoju gyvenimu Viešpatyje.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 27 d., sekmadienį, 12:15 val. bus atnaujamasi šv. Mišios už mirusios seš, Prašoma artimųjų ir pažįstamų prisiminti ir bendroje maldoje dalyvauti.

JONAS TIJUNAS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARDS 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

